

اشاره:

گالایه صنعتگران نساجی از تأمین مواد اولیه پتروشیمی موضوع چندان تازهای نیست و بارها موضوع گفت‌و‌گوهای نساجی امروز با صنعتگران و فعالان این صنعت بوده است. مدتی پیش گفت‌و‌گوی تلویزیونی از شبکه دوم سیما پیرامون مشکلات تهیه و تأمین مواد اولیه نساجی در بخش پنبه و الیاف مصنوعی پخش شد که مشروح آن در این شماره مجله خواهید خواند. اگرچه به نظر می‌رسید میهمانان برنامه از پاسخ‌های مدیرعامل پتروشیمی تندگویان قانع نشدند و همچنان مشکل پابرجاست. در این زمینه مهندس عبدالرزاقی - مدیرفروش و بازاریابی الیاف گستر یزد می‌گوید: «توان تولید داریم ولی با کدام مواد اولیه؟! نمی‌دانیم مشکل از چیست و کجاست؛ همین اندازه می‌دانیم که تقریباً هر هفته به آقای قاسمی شهری - مدیرعامل پتروشیمی تندگویان - نامه می‌فرستیم و با خواهش و اصرار خواهان دریافت چهار حواله می‌شویم ولی در نهایت فقط نصف یک حواله دریافت می‌کنیم!» وی ادامه می‌دهد: «اگر شرایط به همین منوال ادامه پیدا کند و مواد اولیه‌ای به دستمان نرسد، به غیر از شرکت الیاف گستر مشتریان صنایع پایین دستی ما هم با مشکل جدی روبرو خواهند شد. روزانه به ۷۰ تن مواد پتروشیمی فقط برای یک خط تولید کارخانه نیاز داریم در حالی که پتروشیمی تندگویان بخش کوچکی از این رقم را آن هم با تأخیر در اختیارمان قرار می‌دهد.»

به اعتقاد این فعال نساجی، که تمام تولیدکنندگان الیاف و مصرف‌کنندگان PET پتروشیمی در شرایط مساعدی از نظر دسترسی به مواد اولیه به سر نمی‌برند. حتی مکاتبات و تلاش‌های وزارت صمت، مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صمت، مصاحبه‌های تلویزیونی، جلسات مختلف تشکل‌های نساجی و... به نتیجه خاصی نرسیده و مشکلی حل نشده است! عبدالرزاقی ابراز امیدواری می‌کند شاهد بازگشت ثبات به بازار تولید و مصرف باشیم تا هم مردم با دغدغه کمتر به خرید محصولات متنوع بپردازند و هم تولیدکننده تکلیف خود را بدانند.

امیدوار به بازگشت ثبات در بازار تولید و مصرف

۴ معرفی بیشتر شرکت الیاف گستر یزد...

شرکت الیاف گستر یزد در سال ۱۳۹۳ با مشارکت بانک صنعت و معدن و ظرفیت تولید ۵۰۰۰۰ تن در سال در منطقه ویژه اقتصادی یزد با هدف تولید انواع الیاف پلی‌استر جهت استفاده در صنایع داخلی و کاهش وابستگی کشور به این مواد استراتژیک ماشین‌آلات خود را نصب و راه‌اندازی کرد و به تولید آزمایشی الیاف پلی‌استر با هدف شناخت بازار و نیاز مشتریان پرداخت. برای جلب اعتماد مشتریان، تلاش‌های گسترده‌ای انجام گرفت کیفیت محصولات را مرتب ارتقا دادیم و سال ۹۳ تمام تلاش خود را به عمل آوردیم تا فاصله خود را با رقیبان به حداقل برسانیم. در سال ۱۳۹۴ اولین شرکت ایرانی بودیم که موفق به تولید الیاف پلی‌استر با استحکام بالا و شرط رنگ شد. اگرچه به فاصله یک‌سال، سایر رقیبان نیز این کار را انجام دادند. این موفقیت باعث جلب نظر و اطمینان مشتریان شد در حالی که تا پیش از این، بالغ بر ۷۰ درصد آنان از الیاف خارجی استفاده می‌کردند زیرا الیاف پلی‌استر با شرط رنگ در ایران تولید نمی‌شد و راهی جز واردات نداشتند. وقتی طبق برنامه‌ریزی مشخص استفاده از این محصول را در ذهن مشتریان جانداختیم، شوک بسیار

گستر یزد به پشتوانه فعالیت بنیانگذار آن یعنی ساختمان‌سازی، سرمایه‌گذاری‌های کلان انجام می‌دهد. اگر فروش چندانی در بخش الیاف نداشته باشد، باز هم منابع مالی به آن تزریق می‌شود و صرفاً یک مجموعه متمول است که دغدغه تولید، نساجی و الیاف را ندارد. پاسخ شما به این موضوع چیست؟ بخش فعالیت‌های خارج از تولید الیاف صحت ندارد. چون که افرادی که در زمینه ساخت و ساز و سایر امور درآمدزا بالا فعالیت دارند هیچگاه در عرصه تولید ورود نمی‌کنند البته ایشان دارای بنیه مالی هستند اما تمام همت و دغدغه خود را در زمینه تولید الیاف متمرکز نموده و با تمام قوا در این زمینه به فعالیت ادامه می‌دهند.

همان‌طور که می‌دانید بارها و بارها فعالان نساجی نسبت به عدم تهیه به موقع و کافی مواد اولیه پتروشیمی انتقادات فراوانی داشته و دارند و این اعتراضات را به عناوین مختلف اعم از ارسال نامه به مسئولان، مصاحبه‌های تلویزیونی، جلسات مشترک و ... به گوش مسئولان رسانده‌اند... ارزیابی شما از وضعیت فعلی تهیه مواد اولیه پتروشیمی برای صنایع نساجی چگونه است؟

واقعیت این است که تمام تولیدکنندگان الیاف و مصرف‌کنندگان PET پتروشیمی در شرایط مساعدی از نظر دسترسی به مواد اولیه به سر نمی‌برند. حتی مکاتبات و تلاش‌های وزارت صمت، مدیرکل دفتر نساجی و پوشاک وزارت صمت، مصاحبه‌های تلویزیونی، جلسات مختلف تشکل‌های نساجی و... به نتیجه خاصی نرسیده و مشکلی حل نشده است!

مشکل، واقعاً خام‌فروشی پتروشیمی‌هاست؟ نمی‌توان با قطعیت اعلام کرد مقصر اصلی، خام‌فروشی است چون طبق شنیده‌ها،

کارخانه‌های متعددی در یزد، اصفهان و ... مراجعه می‌کردیم و پس از ارائه کاتالوگ و نمونه محصولات، سعی در جلب اعتماد صنعتگرانی داشتیم که از الیاف وارداتی استفاده می‌کردند و ریسک بسیار بالای خرید الیاف پلی‌استر آن هم با شرط رنگ توسط یک مجموعه ایرانی را به سختی می‌پذیرفتند. به تدریج با لطف خداوند و تلاش همکاران، الیاف گستر یزد توانست نام خود را به‌عنوان یک برند معتبر و خوش‌نام ایرانی نزد فعالان نساجی تثبیت کند. این نکته را اضافه کنم که تعداد مشتریان ما یعنی کارخانه‌های معظم ریسندگی آن‌قدر نیست که جز هنگام معرفی محصول جدید (مانند الیاف رنگی)، نیاز به بازاریابی مجدد داشته باشیم.

گاهی این زمزمه شنیده می‌شود که الیاف

بزرگی بر بازار رقیبان وارد شد و آنها نیز به تکاپو افتادند تا چنین الیافی تولید کنند. سال ۱۳۹۵ حدود ۲۰ هزارتن مواد اولیه از کره جنوبی سفارش دادیم اما با اصرارهای فراوان مدیران پتروشیمی تندگویان جهت خرید مواد اولیه داخلی روبرو شدیم. آن زمان مازاد محصولات این شرکت، جای خالی در انبارها باقی نگذاشته بود! به تدریج توانستیم فاصله خود را با رقیبان زیاد کنیم و تناژ روزانه ما در مقایسه با سایرین بسیار بالا بود.

در یک شرکت تولیدکننده مواد اولیه، شیوه جلب مشتری و بازاریابی چگونه انجام می‌شود؟

اعتقاد زیادی به «بازاریابی دهان به دهان» در صنعت نساجی دارم زیرا بهترین نوع بازاریابی است. طبعاً ابتدای کار به

مدیرعامل پتروشیمی تندگویان اعلام کرده تا آذر امسال صادراتی انجام نشده پس می‌توان نتیجه گرفت عرضه مواد اولیه پتروشیمی نسبت به سال‌های پیش اندک می‌باشد. حداقل میزان عرضه‌ای که هر هفته صنعت نساجی به آن نیاز دارد حدود ۶ تا ۶۵۰۰ تن است اما وقتی ۲ تا ۲۵۰۰ تن از این مقدار کم می‌شود؛ نتیجه آن ایجاد تورم، گرانی، رقابت‌های سرسام‌آور ۶۰ درصدی است که رقم بسیار سنگینی در گرید نساجی به شمار می‌آید.

نکته بعد این که امکان واردات مواد اولیه پتروشیمی به دلیل افزایش نرخ دلار وجود ندارد؛ از سوی دیگر ثبت سفارش در سطح ۲۰۰-۳۰۰ تن که انجام نمی‌شود و باید ثبت سفارش حداقل دو هزار تن انجام شود که این رقم نیازمند سرمایه در گردش چندین میلیارد تومانی است؛ ضمناً صنعتگران نساجی امیدوار بودند مشکل کمبود مواد اولیه از سوی پتروشیمی تندگویان هر چه زودتر رفع شود.

سال ۹۹، اولین سالی بود که بیش از پنج مرتبه توقف پنج تا دوازده روزه خط تولید را به دلیل کمبود مواد اولیه پتروشیمی تجربه کردیم که در طولانی‌مدت بسیار مخرب و آسیب‌رسان است. در حالی به‌عنوان بزرگترین تولیدکننده الیاف پلی‌استر از لحاظ تناژ شناخته می‌شویم که امسال یک خط تولید ما به دلیل کمبود مواد اولیه روشن نشد و خط دیگر هم با نصف ظرفیت کار می‌کند. چندین مرتبه به پتروشیمی تندگویان، وزارت صنعت، انجمن صنایع نساجی و ... مراتب را در قالب نامه به مسئولان منعکس کردیم اما به نتیجه‌ای نرسیدیم.

آبان و آذر امسال به اندازه دو هزار تن، مبالغی بابت مواد اولیه پتروشیمی پرداخت کرده‌ایم ولی پس از گذشت سه ماه، هنوز

سفارشات خود را تحویل نگرفته‌ایم. در چنین شرایطی، جلوی واردات نخ گرفته شده و تمام مشتریان داخلی، انتظار دارند نیازهایشان توسط تولیدکنندگان داخلی الیاف برطرف شود؛ ما هم توان تولید داریم ولی با کدام مواد اولیه؟! نمی‌دانیم مشکل از چیست و کجاست؛ همین اندازه می‌دانیم که تقریباً هر هفته به آقای قاسمی شهری-مدیرعامل پتروشیمی تندگویان- نامه می‌فرستیم و با خواهش و اصرار خواهان دریافت چهار حواله می‌شویم ولی در نهایت فقط نصف یک حواله دریافت می‌کنیم! اگر شرایط به همین منوال ادامه پیدا کند و مواد اولیه‌ای به دستمان نرسد، به غیر از شرکت الیاف گستر مشتریان صنایع پایین دستی ما هم با مشکل جدی روبرو خواهند شد. روزانه به ۷۰ تن مواد پتروشیمی فقط برای یک خط تولید کارخانه نیاز داریم در حالی که پتروشیمی تندگویان بخش کوچکی از این رقم را آن هم با تأخیر در اختیارمان قرار می‌دهد.

۴ یعنی اولویت پتروشیمی تندگویان بر صادرات استوار است تا رفع نیاز واحدهای

۴ پایین دستی مانند نساجی؟

صادرات که انجام می‌دهند ولی آن هم دستوری چون به هر حال پتروشیمی‌ها باید ارز وارد کشور کنند. مدیران پتروشیمی تندگویان مدعی هستند که سقف کف عرضه را رعایت کرده‌اند ولی سقف کف عرضه برای صنایع پایین دستی بر اساس چه معیاری تعیین می‌شود؟ طبعاً این مجتمع پتروشیمی توان تولید بیشتر را دارد اما اطمینان داریم تا پایان سال برای ما (تولیدکنندگان الیاف پلی‌استر) وضعیت فرقی نخواهد کرد و نیمی از حواله‌های امسال به سال آینده موکول می‌شود!

۴ تا سال پیش شرایط این گونه نبود؛ اصلاً چه زمانی وضعیت تأمین مواد اولیه پتروشیمی تندگویان این چنین بغرنج و پیچیده شد؟

اصلاً چنین شرایطی حکمفرما نبود. با اطمینان می‌توان بگوییم از اواسط اردیبهشت، تأمین مواد اولیه پتروشیمی بسیار سخت شد و در مضیقه قرار گرفتیم تا امروز که همچنان ادامه دارد! سال‌های پیش آن قدر مواد اولیه به اصطلاح روی دست پتروشیمی تندگویان مانده بود که ال‌سی‌های سه ماهه مدنظر قرار می‌دادند. آزادی عمل تولیدکنندگان الیاف بیشتر بود و می‌توانستیم از مشتریان چک‌های مدت‌دار دریافت کنیم ولی امروز که باید سه روزه با پتروشیمی تسویه حساب کنیم و در صورت عدم پرداخت پول، مشمول پرداخت جرایم سنگین می‌شویم، دریافت چک از مشتریان به هیچ وجه منطقی نیست. متأسفانه امسال، حتی برای یک ماه هم نتوانستیم به سقف تولید سال گذشته برسیم زیرا نه تنها تولیداتمان بیشتر نشده بلکه بارها کمبود مواد اولیه پتروشیمی باعث توقف خط تولید کارخانه شده است.

سه‌ماهه‌های بهین‌یاب هر هفته یک داستان جدید دارد! برای مثال به‌عنوان تولیدکننده الیاف پلی‌استر، ۲۳۵۰ تن سه‌ماهه مواد اولیه پتروشیمی (گرید نساجی) دارید ولی دو هفته بعد بدون هیچ دلیل مشخصی سه‌ماهه شما ۱۵۰۰ تن اعلام می‌شود! پس از پیگیری‌های فراوان، وضعیت اندکی بهتر می‌شود اما هفته بعد با کاهش سه‌ماهه مواد پتروشیمی روبرو خواهید بود... مسئولان هم در پاسخ به اعتراضات ما، از «طرح افق» سخن می‌گویند... اصولاً شرایط قابل درک نیست و ارتباطی هم با کرونا ندارد. پتروشیمی تندگویان طی یک ماه به اندازه مصرف ۸ تا ۱۰ روز، مواد اولیه در اختیارمان

قرار می‌دهد و نمی‌دانیم تولید را بدون مواد اولیه چگونه و چطور باید ادامه داد؟

۴ آیا توسط دلال‌های مواد پتروشیمی نمی‌توان

بخشی از مواد اولیه را تأمین کرد؟

تناژ مواد اولیه‌ای که در اختیار دلال‌ها وجود دارد به اندازه‌ای پایین است که به هیچ عنوان پاسخگوی نیاز کارخانه‌های بزرگ تولید الیاف نیست و بیشتر مناسب واحدهای کوچک‌تر با ماشین‌آلات کمتر است. ضمن این‌که تمام مراحل کاری ما به صورت شفاف، روشن و قانونی است و مواد اولیه را فقط از طریق بورس خریداری می‌کنیم نه دلال!

متأسفانه هر سالی که روال عادی نرخ دلار برهم می‌خورد، شاهد التهاب شدید در بازار هستیم کما این‌که سال ۹۷ هم دقیقاً همین اتفاق افتاد.

۴ از ابتدای این گفت‌وگو، مهمترین مشکل

تولیدکنندگان الیاف پلی‌استر را کمبود مواد

اولیه پتروشیمی اعلام کردید. بسیاری از

صنعتگران، مشکل تحریم‌های بین‌المللی

را هم یک مانع بزرگ بر سر راه تولید و

توسعه خطوط تولید می‌دانند. دیدگاه شما در

این مورد چیست؟ تا چه میزان تحریم‌ها بر

فعالیت الیاف گستر یزد اثرگذار بوده و هست؟

فکر نمی‌کنم مشکلات ما ارتباط مستقیمی

با تحریم‌ها داشته باشد شاید در بحث

تأمین برخی مواد اولیه، ماشین‌آلات و قطعات

یدکی، نیازمند واردات باشیم که تأمین آنها

سخت به نظر می‌رسد و مجبور به تقبل

هزینه‌های بیشتر واردات از طریق کشورهای

ثالث باشید که بر افزایش قیمت تمام شده

موثر است اما کمبود مواد اولیه پتروشیمی

ارتباط چندانی با تحریم‌ها ندارد چون یک

مشکل داخلی است. به هر حال می‌توان

برای دور زدن تحریم‌ها چاره‌ای اندیشید و

محصولات خارجی را با تدابیر مختلف وارد

کشور کرد ولی تأمین به موقع مواد اولیه

به مراتب سخت‌تر است.

در شرایط نامساعد فعلی، آرزوی قلبی من

تثبیت قیمت دلار است و داستان نوسانات

نرخ ارز به پایان برسد. هر اتفاقی که قرار

است در صحنه بین‌المللی اعم از بازگشت

به برجام، مذاکره با دولت جدید آمریکا و ...

رخ دهد، امیدوارم به ثابت ماندن نرخ دلار

و البته هر چه پایین‌تر بهتر! منتهی شود.

وقتی قیمت دلار در ایران کاهش پیدا

می‌کند، گویی تمام امور متوقف می‌شود،

هیچ‌کسی، هیچ‌چیزی نمی‌خرد، نمی‌فروشد

و همه منتظر می‌مانند تا شرایط بهتر شود

ولی تثبیت نرخ دلار، منافع جمعی را به

همراه دارد و هر کسی تکلیف خود را (با

احتمال نوسان ۵۰۰ تا هزار تومانی) به خوبی

می‌داند ولی امیدوارم قیمت دلار پایین بیاید

تا قدرت خرید مردم بالاتر رود.

۴ و مطلب پایانی؟

امیدوارم شاهد بازگشت ثبات به بازار تولید

و مصرف باشیم تا هم مردم با دغدغه

کمتر به خرید محصولات متنوع بپردازند

و هم تولیدکننده تکلیف خود را بدانند و با

مشکلات ناشی از کمبود مواد اولیه یا

نوسان نرخ ارز دست و پنجه نرم نکنند.

تهیه و تنظیم: سیدضیاءالدین امامی رؤف